<u>និចានមូលដ្ឋាន ស្តីពីដំណើរអារដោះស្រាយនិទាន ទោទគ្រុងស៊ុនសុខអាញ់យាឡាយ</u> (HAGL) និទ្យគ្មងស៊ុនបុគ្រសម្ព័ន្ធ ព្រមនាំទត្តទិទេផលប៉ះពាល់នាំ១១៧

Ground Rules on Dispute Resolution Process between HAGL Company and its subsidiaries and 17 affected villages

វិធានមូលដ្ឋានទាំងនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្រុងបានលុង ខេត្តរតនៈគិរី ប្រទេសកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ ដោយ និង រវាង ៖

These Ground Rules are made in Banlung City, Ratanakiri Province, Cambodia on January 12, 2015 by and between

ក្រុមហ៊ុនហុងអាញ់យាឡាយ (HAGL) និង ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ ដែលមានអ្នកតំណាងចុះហត្ថលេខាលើវិធាន មូលដ្ឋានទាំងនេះ

<u>HAGL Company and its subsidiaries (HAGL) represented by representatives who sign</u> these ground rules

និង

<u>And</u>

ភូមិរងផលប៉ះពាល់ទាំង១៧ ដែលមានអ្នកតំណាងចុះហត្ថលេខាលើវិធានមូលដ្ឋានទាំងនេះ 17 Affected villages represented by representatives who sign these ground rules

ក្រោយពេលមានការពិភាក្សា និង ព្រមព្រៀងគ្នា ក្រុមហ៊ុនហុងអាញ់យាឡាយ និង ភូមិរងផលប៉ះពាល់ទាំង ១៧ភូមិ (ភាគី) ឯកភាពលើល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

After mutual discussion and agreements, <u>HAGL and 17 affected villages (Parties) agree</u> on the followings terms and conditions:

១.គោលការណ៍៖ភាគីយល់ព្រមធ្វើសកម្មភាពដោយភាពស្មោះត្រង់ អហិង្សា គ្មានការគំរាមកំហែង គោរពគ្នាទៅវិញទៅមក និង មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ព្រមទាំងត្រូវអនុវត្តស្របតាមច្បាប់កម្ពុជា និងច្បាប់អន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធដែលផ្តល់សច្ចាប័នដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង សិទ្ធិរបស់ជនជាតិដើម ភាគតិចដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ។ អាស្រ័យដោយដំណើរការសម្របសម្រួលដែលរៀបចំ ដោយការិយាល័យ CAO កំពុងបន្ត ដូច្នេះ គ្មានភាគីណាអាចចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការណាមួយដទៃ

ទៀតស្របពេលជាមួយគ្នា ក្នុងគោលបំណងដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង ឡើយ។

1. Principles: The parties agree to act in good faith, in a non-violent and non-threatening manner, with mutual respect and efficiency, and in compliance with relevant Cambodian Law and International Law ratified by Cambodian government and internationally recognized rights of indigenous peoples. For the duration of the CAO-convened mediation process, neither party will engage in a parallel process in attempting to address the issues raised in the complaint.

២.ភាពជាតំណាង៖សហគមន៍នីមួយៗអាចមានអ្នកតំណាងរហូតដល់១៥នាក់។

2. Representation: Each community will have up to 15 representatives.

៣.កិច្ចប្រជុំរួម ៖

- ក. ក្នុងករណីមានកិច្ចប្រជុំរួមធំៗ រវាងក្រុមហ៊ុន និងរាល់សហគមន៍រងផលប៉ះពាល់ សហគមន៍នីមួយៗ ត្រូវតែងតាំងឱ្យមានវត្តមានអ្នកតំណាងសំខាន់ចំនួន២នាក់។
- ខ. ក្រុមហ៊ុននឹងតំណាងដោយអ្នកតំណាងច្រើនបំផុតចំនួន១០នាក់។
- គ. កិច្ចប្រជុំរួមតូចៗ ៖ភាគីនឹងឯកភាពទៅលើចំនួនអ្នកតំណាងសម្រាប់កិច្ចប្រជុំតូចៗ នៅពេលដែលមានការឯកភាពទៅលើរចនាសម្ព័ន្ធនៃការសម្របសម្រួល។ ឃ.អ្នកតំណាងត្រូវបន្តជូនដំណឹងដល់ភាគីដែលពួកគេតំណាង អំពីភាពរីកចម្រើន នៅក្នុងដំណើរការទាំងមូល។

3. Joint meetings:

- a. Where there is a larger joint meeting between the company and all affected communities, each community will nominate two key representatives to be present.
- b. The company will be represented by up to 10 representatives.
- c. Smaller joint meetings: The parties will agree the number of representatives for smaller meetings once the structure of the mediation has been agreed.
- d. Representatives will keep their respective party informed of progress throughout the process.

៤.ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត៖ សេចក្តីសម្រេចចិត្តត្រូវធ្វើឡើងដោយមានការឯកភាពជារួម។ អ្នកតំណាង ត្រូវសុំការយល់ព្រមពីភាគីក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយមានការព្រមព្រៀងនៅកិច្ចប្រជុំរួម មុនពេល ចងកាតព្វកិច្ចទៅលើការព្រមព្រៀងទាំងនោះ។

- **4. Decision making:** Decisions are made by consensus. The representatives will need to obtain their parties' approval within 30days of agreements being reached at a joint meeting before these become binding.
- ៥. ពេលវេលា៖ ភាគីមានគោលបំណងបញ្ចប់ដំណើរការឱ្យបានត្រឹម ចុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ឬ មុនពេលវេលាកំណត់នេះ។ ក្នុងករណីដែលពុំមានការដោះស្រាយណាមួយ នៅចុងបញ្ចប់នៃ រយៈពេលនេះ ភាគីអាចជ្រើសរើសពន្យាររយៈពេលនៃការព្រមព្រៀងនេះ ដើម្បីសម្របសម្រូលបន្ត ប្រសិនបើភាគីមានបំណងចង់ធ្វើដូច្នេះ។
- **5. Time frame:** The parties aim to complete the process by the end of December 2015, ideally earlier. If there is no settlement at the end of this period then the parties may choose to extend their agreement to mediate should they wish.
- ៦.ទីប្រឹក្សា៖ សមាគមខ្មែរលើ (HA),អង្គការសមធម៌កម្ពុជា(EC), អង្គការ International Development Inclusive (អាយ ឌី អាយ), សមាគមយុវជនជនជាតិដើមភាគតិចកម្ពុជា (CIYA), បណ្តាញសមាជិក សកម្មរបស់ជនជាតិដើមភាគតិច (IRAM)។ ទីប្រឹក្សានឹងសង្កេតទៅលើវគ្គសន្ទនា និង អាចស្នើសុំឲ្យ មានការឈប់សម្រាក ដើម្បីផ្តល់ដំបូន្មានជូនសហគមន៍ទៅតាមភាពចាំបាច់។ អ្នកតំណាងប្រជាពលរដ្ឋ អាចស្នើសុំមតិយោបល់ពីទីប្រឹក្សាទៅតាមភាពចាំបាច់ នៅពេលណាមួយក៏បាន។ បន្ថែមពីនេះទៀត ទីប្រឹក្សាអាចផ្តល់សញ្ញាដល់អ្នកតំណាងគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់ នៅពេលដែលពួកគេមានបំណងចង់ ផ្តល់មតិយោបល់។ អាចមានទីប្រឹក្សាច្រើនបំផុត២នាក់មកពីអង្គការនីមួយៗ។ ទីប្រឹក្សាគ្រប់រូបនឹងត្រូវ បានស្នើសុំឲ្យចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់មួយ។
- 6. Advisors: Highlanders Association (HA), Equitable Cambodia (EC), International Development Inclusive (IDI), Cambodia Indigenous Youth Association (CIYA), and Indigenous Rights Active Members (IRAM). Advisors will observe the dialogue session and can ask for a break to advise the communities as needed. Communities may at any stage request input from the advisors as necessary. Furthermore, advisors may indicate to the representatives at any time they wish to provide input. There can be up to 2 advisors per NGO. All advisors will be requested to sign a confidentiality agreement.

៧.អ្នកសង្កេតការណ៍៖ អ្នកសង្កេតការណ៍ត្រូវមានការយល់ព្រមពីភាគីទាំងសងខាងជាមុនសិន ទើបត្រូវ បានអនុញ្ញាតិឱ្យចូលរួមកិច្ចប្រជុំ។ អ្នកសង្កេតការណ៍គ្រប់រូប នឹងត្រូវបានស្នើសុំឱ្យចុះហត្ថលេខាលើ កិច្ចព្រមព្រៀងរក្សាការសម្ងាត់មួយ ដែលកិច្ចព្រមព្រៀងនោះនឹងចងកាតព្វកិច្ចពួកគេទៅនឹងល័ក្ខខ័ណ្ឌ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងវិធានមូលដ្ឋានទាំងនេះ។ តំណាងសហគមន៍ អាចអញ្ជើញចាស់ទុំភូមិច្រើន បំផុតពីរនាក់ មកធ្វើជាអ្នកសង្កេតការណ៍ក្នុងពេលចរចារបាន ។ **7. Observers**: Observers are allowed to attend the meeting with prior agreement of both parties. All observers will be requested to sign a confidentiality agreement which will bind them to the terms of these ground rules. Community representatives may invite up to 2 elderly persons as observers during negotiation.

8. Government: Where the parties agree that the role of a relevant government agency is necessary, the parties will invite them to assist the process. The facilitator will keep the relevant government agencies informed of the process using the joint statements agreed by the parties.

៩.អ្នកសម្របសម្រួល៖ ការិយាល័យ CAO នឹងសម្របសម្រួលកិច្ចប្រជុំ។ អ្នកសម្របសម្រួលក៏អាច រៀបចំកិច្ចប្រជុំទ្វេភាគីដាច់ដោយឡែកជាមួយភាគីណាមួយទៅតាមភាពចាំបាច់ផងដែរ។

9. Facilitator: CAO will facilitate the meetings. The facilitator may also hold private bilateral meetings with either of the parties as needed.

១០.ការចងក្រងឯកសារអំពីកិច្ចប្រជុំ និងការព្រមព្រៀង៖

ក.កិច្ចប្រជុំនីមួយៗ នឹងមានសេចក្តីសង្ខេបលាយល័ក្ខណ៍អក្សរមួយច្បាប់។ ខ.ភាគីនឹងត្រូវចុះហត្ថលេខាលើការព្រមព្រៀងបណ្តោះអាសន្ន និង ការព្រមព្រៀងដែលត្រូវបាន សម្រេចចុងក្រោយ។

10. Documenting meetings and agreements:

- a. Each meeting will have a written summary
- b. Interim and final agreements will be signed by the parties.

១១.របៀបវារៈ៖ អ្នកសម្របសម្រួលនឹងចែករបៀបវារៈនៃរាល់កិច្ចប្រជុំទាំងអស់ជាមុន ហើយក្នុងករណី ចាំបាច់ អាចមានការកែសម្រួលទៅលើរបៀបវារៈនោះ នៅពេលចាប់ផ្ដើមកិច្ចប្រជុំនីមួយៗ។

11. Agenda: The facilitator will circulate the agenda of any meetings in advance, where desired, the agenda will be amended at the beginning of each meeting.

១២.ភាសានៃកិច្ចប្រជុំ ៖ រាល់អ្នកតំណាងគ្រប់រូប អាចនិយាយជាភាសាកំណើតរបស់ខ្លួន ហើយ ការិយាល័យ CAO នឹងផ្តល់ការបកប្រែភាសាសមស្រប។ រាល់ឯកសារទាំងអស់ដែលប្រើប្រាស់ នៅក្នុងការសម្របសម្រល មានជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ។ **12.** Language of the meetings: All representatives may speak in their native language, CAO will provide appropriate interpretation. All documents used in the mediation will be in English and Khmer.

១៣.ភស្ភុភារ/ការចំណាយនៃកិច្ចប្រជុំ៖ ការិយាល័យ CAO នឹងគ្របដណ្ដប់លើថ្លៃចំណាយសម្រាប់ អ្នកសម្របសម្រួលបន្ទប់ប្រជុំ និង ថ្លៃចំណាយដោយផ្ទាល់សមស្របដទៃទៀតក្នុងការរៀបចំដំណើរការ សម្របសម្រួល។ ការិយាល័យ CAO ក៏នឹងគាំទ្រទៅលើថ្លៃចំណាយមូលដ្ឋាន ដូចជាថ្លៃធ្វើដំណើរ និងស្នាក់នៅ ទៅតាមភាពចាំបាច់សម្រាប់អ្នកតំណាងសហគមន៍ផងដែរ។

13. Logistics/cost of meetings: CAO will cover the cost of the facilitator, meeting rooms and other direct costs reasonably incurred in convening the mediation process. CAO will also support basic cost of transport and lodging as needed for community representatives.

១៤.ការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ៖ អ្នកតំណាងប្តេជ្ញាថា ព័ត៌មានដែលទទួលបានពីកិច្ចប្រជុំ នីមួយៗ នឹងត្រូវចែករំលែកឲ្យបានពេញលេញជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធរបស់អ្នកតំណាងនីមួយៗ។ ក្នុងករណី ដែលភាគី ទីប្រឹក្សា និងអ្នកសង្កេតការណ៍ មានបំណងចង់ធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងទៅខាងក្រៅអំពី ស្ថានភាពនៃដំណើរការនេះ ពួកគេអាចធ្វើទៅបាន តាមរយៈការប្រើប្រាស់សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមដែល ភាគីឯកភាពជាបន្តបន្ទាប់។

14. Communication and Media: Representatives commit that information from each meeting will be shared fully with the stakeholders of each representative. Where the parties, advisors and observers want to communicate externally about the status of this process, they will do so through the use of joint statements agreed to by the parties from time to time.

១៥.ការរក្សាការសម្ងាត់ ៖ ការពិភាក្សានៅក្នុងកិច្ចប្រជុំ និង រាល់ឯកសារទាំងឡាយណាដែលត្រូវបាន ចែករំលែកក្នុងលក្ខណៈជាការសម្ងាត់ ត្រូវចាត់ទុកជាព័ត៌មានឯកជនរវាងភាគី និង មិនគប្បីចែករំលែក ជាមួយសាធារណជនទូទៅ ឬ ប្រព័ន្ធដ្យព្វផ្សាយ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីភាគីដទៃឡើយ។ អ្នកតំណាង នឹងខិតខំឱ្យអស់លទ្ធភាព/ចាត់រាល់វិធានការណ៍សមស្រប ដើម្បីធានាឱ្យភាគីផ្សេងៗគ្នារបស់ពួកគេ អនុវត្តស្របតាមប្បញ្ញត្តិនេះ។

15. Confidentiality: The discussions during the meetings and any documentation that is shared in confidence are private between the parties and should not be shared with the general public or media without permission from the other parties. The representatives will try their best / take all reasonable steps to secure compliance with this provision by their respective party.

១៦. រចនាសម្ព័ន្ធ និងបញ្ហា៖ ភាគីនឹងព្រមព្រៀងអំពីរបៀបសម្របសម្រល និងបញ្ហាដែលត្រូវពិភាក្សា។

16. Structure and Issues: Parties will agree how the mediation is conducted and issues to be discussed.

១៧.ការអនុវត្តន៍ស្របតាមវិធានមូលដ្ឋាន ៖ ភាគី ទីប្រឹក្សា និង អ្នកសង្កេតការណ៍ ឯកភាព អនុវត្តស្របតាមវិធានមូលដ្ឋានទាំងនេះ។ ក្នុងករណីដែលភាគីមួយជឿថា ភាគីដទៃទៀតធ្វើខុសដោយ បានរំលោភបំពានវិធានមូលដ្ឋាន ភាគីនោះត្រូវជូនដំណឹងដល់អ្នកសម្របសម្រួលដែលនឹងខិតខំ ដោះស្រាយស្ថានភាពបែបនេះ។ ក្នុងករណីបរាជ័យ ភាគីណាមួយអាចជូនដំណឹងទៅភាគីដទៃទៀត ថាខ្លួនលែងមានអារម្មណ៍ជាប់កាតព្វកិច្ចចំពោះវិធានទាំងនោះតទៅទៀតហើយ។

17. Compliance with the ground rules: Parties, advisors and observers agree to comply with these ground rules. Where a party believes the other is guilty of breaching the ground rules, that party will notify the facilitator who will attempt to remedy the situation. If this fails, either party can notify the other that it no longer feels bound by these ground rules.

១៨.ការផ្លាស់ប្តូរទៅលើវិបានមូលដ្ឋាន៖ អាចធ្វើឡើងដោយមានការឯកភាពជារួមពីភាគីទាំងសងខាង។ 18. Changes to ground rules: can be made by mutual consensus of the parties.

វិធានមូលដ្ឋាននឹងត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយ៖ ភាគី ទីប្រឹក្សា និង អ្នកសម្របសម្រួល/CAO

The Ground Rules will be signed by: Parties, advisors, observers, and facilitators/CAO.